

Důvěřuj, ale prověřuj!

VLADIMÍR VONDRÁČEK

AUDIT PRO

V e firmách se zřejmě začíná rozmáhat problém zneužívání podnikových počítačů k aktivitám, pro které nebyly primárně pořízeny. Podobný trend zachytila i firma trueconneXion, a proto uvedla na trh svůj produkt Audit Pro.

Jedná se o klient-serverový systém pro evidenci a archivaci údajů o instalovaném softwaru a hardwaru v podnikové síti. Aplikace je založena na využití MS SQL serverové tech-

střednictvím sítě. Klientskou část je možné instalovat jednak z instalačního média, nebo i přímo po síti. Ta musí být samozřejmě správně konfigurována a instalující osoba potřebuje mít administrátorská práva v systému. A v neposlední řadě je možné provést audit disketou (tedy fyzicky k počítači dojet, z diskety spustit skenovací modul – výsledky jsou posléze uloženy na disketu a záznam naimportovat do databáze). Ztrácí se tím ovšem výhodnost celého kon-

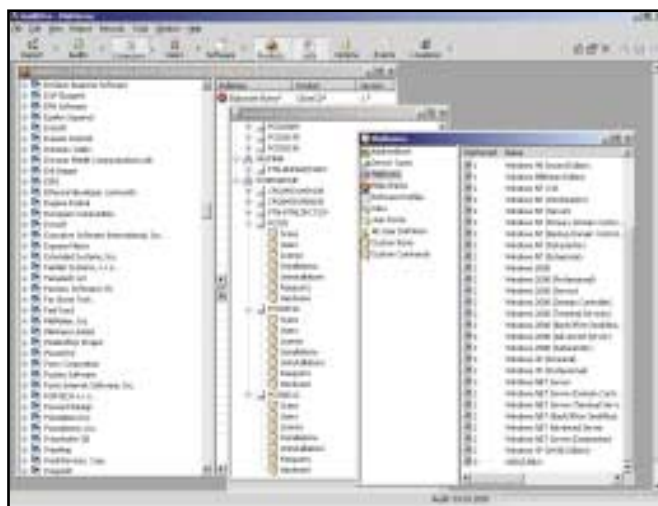
Audit Pro

- flexibilní a subtilní řešení
- anglicky

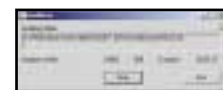
K recenzi poskytla firma:

truconneXion, s. r. o.
S. K. Neumanna 449, Ml. Boleslav
www.auditpro.cz

Cena: pro pět počítačů zdarma, pro sto 25 900 Kč

► **Celkový přehled uživatelského rozhraní aplikace s otevřenými číselníky a síťovým prostředím**

◀ **Okno informující uživatele, že počítač je právě kontrolován**

nologie. Runtime modul tohoto produktu musí být spuštěn na vybraném počítači, aby bylo možné rozběhnout serverovou část Audit Pro, nazvanou trefně Audit Pro Server. Databázový stroj nemusí nutně běžet na stejném počítači, na němž je instalován server Audit Pro, vyžaduje však možnost připojit se k němu pro-

ceptu, tedy možnost prokontrolovat celou síť, aniž by byl administrátor nucen vstát od svého počítače.

Samotná práce se systémem je poměrně jednoduchá a přehledná. Prostřednictvím grafického uživatelského rozhraní lze získávat všechny informace, posbírané během auditu počítačů v síti. V základní instalaci je k dispozici poměrně rozsáhlý seznam běžných produktů, které se obvykle vyskytují na firemních počítačích. Kromě produktů firmy Microsoft jsou to i roz-

šířené aplikace dalších firem. Číselníky je samozřejmě možno doplnit i o další programy, které jsou považovány za důležité ve strategii firmy. Pokud se daný software identifikuje i prostřednictvím čísla svojí verze, lze auditem zjistit i možný nesoulad ve verzích například nějakého firemního aplikačního softwaru. Výsledky jsou prezentovány poměrně přehledně, byť se jedná o čistě textovou informaci. O každém auditu je možné nechat vytisknout přehledný protokol. Ten může sloužit třeba jako evidenční list, který podepsán jednak vedoucím, a jednak pracovníkem může posléze posloužit jako důkaz při eventuálních sporech, týkajících se vybavení konkrétní stanice. Protokol je přímo vložen jako dokument do aplikace Word, takže s ním lze poté manipulovat jako s libovolným jiným dokumentem a přizpůsobit jeho uplatnění firemní politice. Škála možností použití je poměrně široká. Klientská část je spustitelná buď přímo příkazem administrátora, nebo ji lze naplánovat prostřednictvím Plánovače úloh systému Windows. Jestliže se stanice po spuštění přihlašuje do sítě, je možné vložit příkaz ke kontrole do login skriptu.

Systém Audit Pro sám o sobě netvoří novou aplikační vrstvu. Využívá pro svou práci stávající informace o hardwarovém a softwarovém prostředí, které má k dispozici operační systém, eventuálně BIOS. Z toho důvodu je možné sesbírat informace poměrně rychle a bez většího

časového o systémového vytížení počítače. Z toho je ale patrné, že počítač musí být v „dobré kondici“, tedy správně a korektně fungující a odpovídajícím způsobem konfigurovaný. Možnost používat disketového auditu otevírá cestu i pro kontrolu počítačů, které nejsou připojeny na síť, nebo neumožňují po ní korektně komunikovat. Prověřit lze i stanice se staršími verzemi operačních systémů Microsoft, počínaje již DOSem, a dokonce i počítače s operačními systémy UNIX/Linux. 3 0173/OK □

Velký Bratr

- prehledná prezentace výsledků
- snadná konfigurace

K recenzi poskytla firma:

MagicWare, s. r. o.
Novotného lávka 5, Praha 1
www.vbratr.cz

Cena: podle počtu licencí (například pro 5 počítačů 6 772 Kč, pro 50 počítačů 45 150 Kč)

► **Grafické znázornění vytížení pracovní stanice jednotlivými programy**

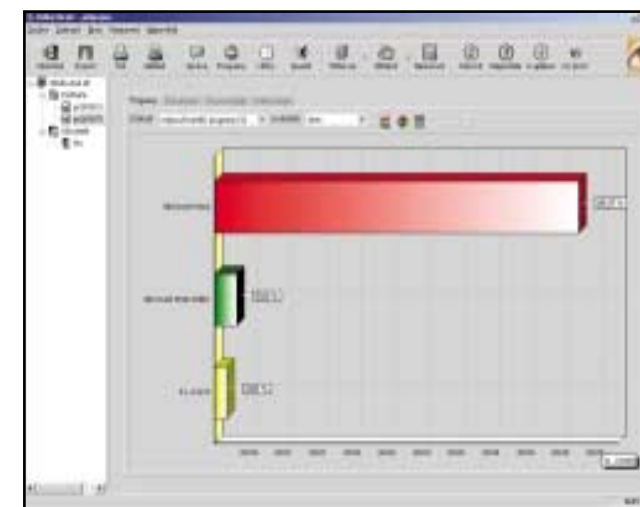
◀ **Pokusí-li se uživatel spustit nepovolenou aplikaci, čeká ho zklamání v podobě tohoto vyjžděcího okénka...**

stanice. Základní balík obsahuje licence pro pět klientských počítačů.

K samotné instalaci nejsou žádné speciální požadavky, pouze serverová část by měla být nainstalovaná na počítači, který je spuštěn stále a tedy pracuje pod stabilním operačním systémem. Je tudíž silně doporučeno, aby na VBServeru nebyly spuštěny takové programy, které by mohly způsobit jeho zhroucení. V balíku je obsažena i utilita s ovládacím rozhraním pro server. Zde je sledována souhrnná statistika využití, lze si prohlédnout serverové logy a záznamy o zprávách serveru od klientů. Je rovněž monitorována aktivita managerů. Je též možné měnit nastavení celého systému. Pokud ale je už jednou provedeno, asi by se měnit nemělo. Přestaví-li se například číslo portu, přes který Velký Bratr komunikuje, asi se již klientům nepodaří k serveru připojit.

Plavně se tak dostávám ke klientské části aplikace. Kromě ikonky v systémové liště se pro počítač nic zajímavého neděje. Být lze zobrazení ikonky zakázat, je přece jen férovější informovat uživatele, že jeho práce je monitorována. A že může být kdykoliv překontrolován managerem systému.

Velmi šikovně a takřka nepostřehnutelně tak přecházíme k tomu, proč vůbec Velkého Bratra do počítačové sítě nasadit. VBManager umožňuje sledovat detailně statistiky využití jednotlivých strojů v lokální firemní síti. Posbírané údaje pak zobrazuje přehledně ve formě grafů nebo tabulek. Dá se tak jednoduše zjistit, které programy byly na daném počítači spuštěny, jak dlouho běžely (resp. byly aktivní), kteří uživatelé k počítači přistupovali a jaké dokumenty používali. Kromě této pasivní komponenty je možný i aktivní vstup ma-

nageru do práce vybraného počítače. Lze rozesílat zprávy klientským stanicím, ať už jednotlivě nebo hromadně. Taktéž je možné na dálku spouštět programy nebo počítač vypnout. Spuštění programů je možné buď na základě připraveného kalendáře, nebo přímou aktivitou manageru. Podobně lze zakázat spuštění některých aplikací na daném počítači nebo určitému uživateli. Teď už si možná říkáte, že tohle už je trochu moc, a že to hraničí s osobní svobodou a zásahem do soukromí. Bez ohledu na můj osobní názor na danou věc, aplikace vychází z filozofie, že počí-

tač je pracovní pomůcka, která se má využívat pouze majitelem (tedy firmou) určeným způsobem. A pokud se tak děje, pak proč nemonitorovat aktivity na firemních počítačích. Ale jako ve všem, i tato problematika je spíše než o technologii o lidech. Monitorování lze nastavit tak, že v definované době je přerušeno nebo v daný čas ukončeno, a dát tak prostor k mimopracovní aktivitě.

Tento program je do jisté míry příbuzný se systémem PCInfo, oba ale fungují trochu jinak. Zatímco PCInfo spouští kompletní prohlédání počítače a dává informaci nejen o instalovaném softwaru, ale i o hardwaru, Velký Bratr

zkoumá pouze programy spouštěné a frekvenci jejich využití. Být se v obou případech jedná o kontrolní systémy, oba pracují poněkud odlišným způsobem. A je věcí vedení organizace, který způsob monitorování pracovníků zvolí.

Podtrženo a shrnuto, Velký Bratr je bezesporu užitečný softwarový nástroj pro sledování využití počítačového času ve firmě. Není nikterak hardwarově náročný a je snadný na konfiguraci. Výsledky sledování jsou prezentovány přehlednou grafickou formou.

3 0172/OK □

Velký Bratr vs. AuditPro vs. PCInfo

VLADIMÍR VONDRÁČEK

V poslední době se sešly v redakci celkem tři produkty, které mají podobnou náplň – nějakým způsobem sledovat uživatele počítačové sítě ve firmě: Velký Bratr, Audit Pro a PCInfo (viz 12/02). Diskusi na téma, zda má zaměstnavatel právo „čmukat“ na počítačích svých zaměstnanců, nebudeme pro tento moment otevírat, zaměřím se výhradně na neformální porovnání v nadpise uvedených aplikací. Všechny spojuje podobná architektura, klient-serverový přístup je v této oblasti nutným přístupem. Rovněž jsou všechny nějak spojeny s databázovým zpracováním získaných výsledků a diferencovaným přístupem k různým skupinám uživatelů. Grafické uživatelské rozhraní však poskytují rozdílné informace. Audit Pro a PCInfo používají metodu otisku stavu systému v jeden okamžik – v době testu. Po jeho ukončení již v systému žádným způsobem není klientská část přítomná. Naproti tomu Velký Bratr sleduje využití počítače kontinuálně i s tím, které dokumenty jsou instalovaným softwarem

používány. V systému je trvale přítomna rezidentní část programu.

Audit Pro má navíc proti PCInfo možnost auditovat i počítače s operačním systémem UNIX/Linux, naproti tomu PCInfo obsahuje utilitu pro virtuální převzetí pracovní plochy Windows na vzdáleném počítači. Obě tyto aplikace obsahují rozsáhlou databázi softwarových produktů. Jsou též schopny zjišťovat hardwarovou konfiguraci kontrolovaných počítačů. Zjistí veškerý instalovaný software bez ohledu na to, jak a jestli se používá.

Velký Bratr sleduje pouze spouštěné aplikace, délku jejich spuštění a přístupované dokumenty. Instalované, ale nepoužívané programy nedetekuje. Umožňuje zasílání zpráv na klientské počítače.

Zatímco v případě PCInfo a Audit Pro se jedná o přímé konkurenty, Velký Bratr jde trochu jiným směrem. Rozhodně nelze říct, že některý produkt je jednoznačně lepší než druhý, závisí samozřejmě na více okolnostech, než jen na uvedeném shrnutí.

3 0174/OK □

Neohlížejte se, někdo se dívá...

VLADIMÍR VONDRÁČEK

VELKÝ BRATR

J ak slyší našinec slova *velký bratr*, upře nejprve svůj zrak k Východu a posléze k Západu. Velký bratr tě sleduje, je v podtitulu i tohoto softwaru. Jedná se o systém pro sledování využívání počítačů a jejich ovládání. Takže výhrůžka sledováním je je-

nom slabý odvar toho, co systém skutečně umí.

Programový balík se skládá ze tří základních komponent. Srdcem je VBServer (VB není obvyklá zkratka pro Visual Basic, ale pro Velký Bratr...), na kterém je umístěna centrální data-

báze a soubor pravidel pro klienty. Součástí VBManager slouží k ovládání celého systému a přístupu do přehledových statistik. Posledním základním kamenem, bez něhož by to zcela jistě nešlo, je VBClient, tedy komponenta, která se instaluje, jak název napovídá, na klientské